

HÍREK KÖZLEMÉNYEK

TÖRVÉNYEK

1969-es törvény a Deutsche Bibliothek-ről

A Deutsche Bibliothek-ot /Frankfurt am Main/ a Német Szövetségi Köztársaság állami, nemzeti könyvtárává nyilvánították.

Az 1969. március 31-i keleti törvény három fejezetből áll. Az első a Deutsche Bibliothek jogállását, feladatait, a könyvtár szervezetét és a könyvtár előző státusából következő áthidaló intézkedéseket tartalmazza. A második fejezet részletezi a kötelespéldány-szolgáltatással kapcsolatos kérdéseket. A harmadik fejezet a záró rendelkezéseket tartalmazza. A törvény értelmében Nyugat-Berlinben székel a zenei részleg, s a törvény és módosításainak hatálya Nyugat-Berlinre is érvényes.

Az első fejezet 3.§-a megadja a nyomdatermék meghatározását, a 4.§ pedig hangsúlyozza a könyvtár nyilvános voltát.

/Dokumentation, Fachbibliothek, Werksbücherei, 17.k. 6.sz.
1968/69.aug.-szept. p.208., 210., 212./

UU

ÚJ INTÉZMÉNYEK

Új NCR mikromásoló központ Giessenben

1969. május 28-án megnyitották Giessenben az NCR /National Registrier Kassen GmbH/ legújabb, fotokromatikus ultra-mikromásolat készítő PCMI /Photochromic Microimage=fotokromatikus mikromásolat/ központját. A közel 2 millió nyugat-német márka költséggel készült üzem az első ilyen Amerikán kívül. Kapacitása napi 4000 PCMI mikrofilmlap, amely kb. 12 millió DIN A/4 nagyságu irat másolását jelenti. /Összehasonlításként ez kb. egy 47 géppel dolgozó, óránként 32 000 oldal gépenkénti teljesítményű nyomda 8 órai megszakítás nélküli munkáját teszi ki./ A létesítmény célja az NSZK és az európai igények ellátása.

A PCMI mikromásoló technika segítségével egy DIN A/6 nagyságu /kb. 105 x 150 mm/ mikrofilmlapon 3200 DIN A/4 nagyságu lap tárolható. A mikromásolat egyszerű visszakereső index segítségével mikrofilm-olvasó készüléken visszanyagitható és másolható.

A PCMI-központ működése elsősorban katalógusok másolása, műszaki és tudományos dokumentáció és információelosztás és -terjesztés szempontjából jelentős, amit az eddigi megrendelők gyakorlata is bizonyít. /Ford, Financial Times stb./

/Reprographie, 9.k. 7.sz. 1969. p.203-204./

UUU

Megalakult az NDK-ban a művelődésügyi miniszter mellett működőKönyvtárügyi Tanács

A Ministerium für Kultur /Művelődésügyi Minisztérium/ 1969. január 22-én létrehozta a Beirat für Bibliothekswesen-t /Könyvtárügyi Tanács/. Elnöke a művelődésügyi miniszter. A tanács feladata a minisztérium munka- és tanácsadó szerveként a könyvtárügyi törvény végrehajtásának előmozdítása, a könyvtári hálózat távlati tervezése, távlati tervezés a könyvtártudományi kutatásban, a könyvtárközi kölcsönzés fejlesztésében, a bibliográfiában, új osztályozási rendszer kérdéseinek és a könyvtárakok képzésének kérdéseiben.

A tanács széles körű munkatársi hálózatra támaszkodik mind a nagykönyvtárak munkatársai és vezetői, mind a Deutscher Bibliotheksverband /Német Könyvtáregyesület/ részvételével.

Első ülésén kidolgozták a munkarendet és az 1969-1970. évi munkatervet. Részprognózis készült az állami nyilvános könyvtárak és a tudományos könyvtárak számára. Munkacsoportot hoztak létre a könyvtári hálózat jövődét továbbfejlesztésének kidolgozására.

/Zentralblatt für Bibliothekswesen, 83.k. 4.sz. 1969. p.234-235./

UUU

ÚJ INTÉZMÉNYEK

Új NCR mikromásoló központ Giessenben

1969. május 28-án megnyitották Giessenben az NCR /National Registrier Kassen GmbH/ legújabb, fotokromatikus ultra-mikromásolat készítő PCMI /Photochromic Microimage=fotokromatikus mikromásolat/ központját. A közel 2 millió nyugat-német márka költséggel készült üzem az első ilyen Amerikán kívül. Kapacitása napi 4000 PCMI mikrofilmlap, amely kb. 12 millió DIN A/4 nagyságú írat másolását jelenti. /Összehasonlításként ez kb. egy 47 géppel dolgozó, óránként 32 000 oldal gépenkénti teljesítményű nyomda 8 órai megszakítás nélküli munkáját teszi ki./ A létesítmény célja az NSZK és az európai igények ellátása.

A PCMI mikromásoló technika segítségével egy DIN A/6 nagyságú /kb. 105 x 150 mm/ mikrofilmlapon 3200 DIN A/4 nagyságú lap tárolható. A mikromásolat egyszerű visszakereső index segítségével mikrofilm-olvasó készüléken visszanyitható és másolható.

A PCMI-központ működése elsősorban katalógusok másolása, műszaki és tudományos dokumentáció és információelosztás és -terjesztés szempontjából jelentős, amit az eddigi megrendelők gyakorlata is bizonyít. /Ford, Financial Times stb./

/Reprographie, 9.k. 7.sz. 1969. p.203-204./

UUU

Megalakult az NDK-ban a művelődésügyi miniszter mellett működőKönyvtárügyi Tanács

A Ministerium für Kultur /Művelődésügyi Minisztérium/ 1969. január 22-én létrehozta a Beirat für Bibliothekswesen-t /Könyvtárügyi Tanács/. Elnöke a művelődésügyi miniszter. A tanács feladata a minisztérium munka- és tanácsadó szerveként a könyvtárügyi törvény végrehajtásának előmozdítása, a könyvtári hálózat távlati tervezése, távlati tervezés a könyvtártudományi kutatásban, a könyvtárközi kölcsönzés fejlesztésében, a bibliográfiában, új osztályozási rendszer kérdéseinek és a k.nyvtárosok képzésének kérdéseiben.

A tanács széles körű munkatársi hálózatra támaszkodik mind a nagykönyvtárak munkatársai és vezetői, mind a Deutscher Bibliotheksverband /Német Könyvtáregyesület/ részvételével.

Első ülésén kidolgozták a munkarendet és az 1969-1970. évi munkatervet. Részprognózis készült az állami nyilvános könyvtárak és a tudományos könyvtárak számára. Munkacsoportot hoztak létre a könyvtári hálózat jövődét továbbfejlesztésének kidolgozására.

/Zentralblatt für Bibliothekswesen, 83.k. 4.sz. 1969. p.234-235./

UUU

ÚJ KÉSZÜLÉKEK

Mikrofilmlap felvevő készülék

A J.H. Mullens NV /Den Haag/ cég legújabb mikrofilmlap felvevő készüléke, a Microfiche-Camera Modell Dagmar amerikai, angol és francia szabványok alapján készíti a mikrofilmlap negatívokat. A készülék minden felvétel után automatikusan továbbítja a mikrofilmlapot; a sor végéig mechanikusan működik, új sor beállítása manuálisan történik. A megvilágítási idő kapcsolóórán állítható be, de kézi kapcsolással is szabályozható. A felvevőfej mozgatása pneumatikus megoldással, lábkapcsolóval is vezérelhető.

A legfeljebb 35 x 50 cm méretű eredeti anyagot 4 db, karon elhelyezett lámpa világítja meg. A könyvtartóban elhelyezett könyvek 10 cm vastagságig fényképezhetők. Az alkalmazható kicsinyítési arányok 9:1, 12,75:1, 18:1, 22:1 és 25,5:1. Az élesség beállítása kézzel történik. A gyártó cég adatai alapján egy gyakorlott gépkezelő napi 5000 felvételt készíthet folyamatosan, azaz kb. 300-500 mikrofilmlapot.

/International Business Equipment, 6.k. 9.sz. 1969.okt. p.33-34./

UUU

Új speciális papírral működő elektrosztatikus készülék

A nyugat-német Graphic Reproductions GmbH /Frankfurt am Main/ GR TEN-FIFTY /GR-1050/ elnevezéssel speciális papírral /ZnO/ működő elektrosztatikus másoló készüléket hozott forgalomba. A készülék max. 257 x 364 mm méretű bármilyen eredeti anyagról másol. Az első teljesen száraz másolat 20, sorozatmásolás esetén /mely 15 példányig szabályozható/ a többi 12 másodpercenként készül el. A másolat kontrasztossága külön szabályozható. A készülék 915 mm hosszú, 460 mm széles és 336 mm magas; súlya 43 kg.

/International Business Equipment, 6.k. 1.sz. 1969. p.28./

UUU

ÚJ KÉSZÜLÉKEK

Mikrofilmlap felvevő készülék

A J.H. Mullens NV /Den Haag/ cég legújabb mikrofilmlap felvevő készüléke, a Microfiche-Camera Modell Dagmar amerikai, angol és francia szabványok alapján készíti a mikrofilmlap negatívokat. A készülék minden felvétel után automatikusan továbbítja a mikrofilmlapot; a sor végéig mechanikusan működik, új sor beállítása manuálisan történik. A megvilágítási idő kapcsolóórán állítható be, de kézi kapcsolással is szabályozható. A felvevőfej mozgatása pneumatikus megoldással, lábkapcsolóval is vezérelhető.

A legfeljebb 35 x 50 cm méretű eredeti anyagot 4 db, karon elhelyezett lámpa világítja meg. A könyvtartóban elhelyezett könyvek 10 cm vastagságig fényképezhetők. Az alkalmazható kicsinyítési arányok 9:1, 12,75:1, 18:1, 22:1 és 25,5:1. Az élesség beállítása kézzel történik. A gyártó cég adatai alapján egy gyakorlott gépkezelő napi 5000 felvételt készíthet folyamatosan, azaz kb. 300-500 mikrofilmlapot.

/International Business Equipment, 6.k. 9.sz. 1969.okt. p.33-34./

UU

Új speciális papírral működő elektrosztatikus készülék

A nyugat-német Graphic Reproductions GmbH /Frankfurt am Main/ GR TEN-FIFTY /GR-1050/ elnevezéssel speciális papírral /ZnO/ működő elektrosztatikus másoló készüléket hozott forgalomba. A készülék max. 257 x 364 mm méretű bármilyen eredeti anyagról másol. Az első teljesen száraz másolat 20, sorozatmásolás esetén /mely 15 példányig szabályozható/ a többi 12 másodpercenként készül el. A másolat kontrasztossága külön szabályozható. A készülék 915 mm hosszú, 460 mm széles és 336 mm magas; súlya 43 kg.

/International Business Equipment, 6.k. 1.sz. 1969. p.28./

UU

MÁSOLÁS

A COPEX mikromásoló rendszer

A Mikrofilm GmbH /Düsseldorf/ az Agfa-Gevaert Camerawerk /Leverkusen/Mortsel/ cég kereskedelmi képviselője legújabb készülékei közül a COPEX L 35 és a COPEX L 16 M olvasókészülékeket mutatták be.

A COPEX L 35 mikrofilmolvasó készülék 35 mm-es mikrofilmtekercsek és mikrofilmes lyukkártyák tanulmányozására szolgál. 14,8-, 21- és 29,7-szeres nagyításra alkalmas objektívjei revolverfoglatatuk révén egyszerűen cserélhetők, így különleges képkivágás alkalmazása bármikor történhet. A DIN A/2 méretű vetítőernyőt szemzet védő bevonattal látták el; jó fényelosztása miatt egyenletesen megvilágított. A film védelmére a beépített hőszűrő mellett ventilátort is alkalmaztak. A működtetéshez szükséges kapcsolókat és szerkezeteket a készülék homlokfalán helyezték el.

A COPEX L 16 M típus a 16 mm széles mikrofilmek használatára készült, ennek motorikus változata a legújabb típus. Egy 20- és egy 30-szoros nagyításra szolgáló objektívje van; a képernyő mérete 30 x 30 cm. Prizmás képállítással 360 fokkal lehet elfordítani a helytelenül vagy kényszerűségből rosszul fényképezett dokumentumokat. A filmtöbbsítés lehetőségei előre és vissza, lassu és gyors menet.

/Reprographie, 9.k. 6.sz. 1969. p.177./

UU

Elektrosztatikus másológészülék

A Dennison Sarl. /Neuilly/ elektrosztatikus készülékeket gyártó cég legújabb terméke a COPYMASTER nevű cinkoxidos rendszerű másológészülék. A berendezés kisebb iratszekrény nagyságu automata elektrosztatikus másoló óránként 720 db másolat teljesítménnyel /1 másolat készítési ideje: 5 mp/. A készülékbe helyezhető tekercspapírra 900 DIN A/4 /ill. 450 DIN A/3/ méretű másolat készülhet papír, illetve festékfolyadékok utántöltése nélkül. Ezek elfogyását jelzőlámpák mutatják. A papírcsere egyszerű, és a folyadékok betöltése csupán csak az eldobható műanyagtartályok behelyezésével történik. A másolatok nagysága DIN A/3 és DIN A/4 méretű lehet. Az eredeti dokumentumot tartó üveglapra egyes lapok és könyvek egyaránt helyezhetők és másolhatók.

/International Business Equipment, 6.k. 9.sz. 1969.okt. p.29./

UU

MÁSOLÁS

A COPEX mikromásoló rendszer

A Mikrofilm GmbH /Düsseldorf/ az Agfa-Gevaert Camerawerk /Leverkusen/Mortsel/ cég kereskedelmi képviselője legújabb készülékei közül a COPEX L 35 és a COPEX L 16 M olvasókészülékeket mutatták be.

A COPEX L 35 mikrofilmolvasó készülék 35 mm-es mikrofilmteker-
csek és mikrofilmes lyukkártyák tanulmányozására szolgál. 14,8-, 21-
és 29,7-szeres nagyításra alkalmas objektívjei revolverfoglatatuk ré-
vén egyszerűen cserélhetők, így különleges képkivágás alkalmazása
bármikor történhet. A DIN A/2 méretű vetítőernyőt szemzet védő bevo-
nattal látták el; jó fényelosztása miatt egyenletesen megvilágított.
A film védelmére a beépített hőszűrő mellett ventillátort is alkalm-
maztak. A működtetéshez szükséges kapcsolókat és szerkezeteket a ké-
szülék homlokfalán helyezték el.

A COPEX L 16 M típus a 16 mm széles mikrofilmek használatára ké-
szült, ennek motorikus változata a legújabb típus. Egy 20- és egy 30-
szoros nagyításra szolgáló objektívje van; a képernyő mérete 30 x 30
cm. Prizmás képállításával 360 fokkal lehet elfordítani a helytelenül
vagy kényszerűségből rosszul fényképezett dokumentumokat. A filmtö-
vébbítés lehetőségei előre és vissza, lassu és gyors menet.

/Reprographie, 9.k. 6.sz. 1969. p.177./

UU

Elektrosztatikus másológészülék

A Dennison Sarl. /Neuilly/ elektrosztatikus készülékeket gyár-
tó cég legújabb terméke a COPYMASTER nevű cinkoxidos rendszerű másó-
lógészülék. A berendezés kisebb iratszekrény nagyságú automata elek-
trosztatikus másoló óránként 720 db másolat teljesítménnyel /1 másó-
lat készítési ideje: 5 mp/. A készülékbe helyezhető tekercspapírra
900 DIN A/4 /ill. 450 DIN A/3/ méretű másolat készülhet papír, illet-
ve festékfolyadékok utántöltése nélkül. Ezek elfogyását jelzőlámpák
mutatják. A papírcsere egyszerű, és a folyadékok betöltése csupán
csak az eldobható műanyagtartályok behelyezésével történik. A másola-
tok nagysága DIN A/3 és DIN A/4 méretű lehet. Az eredeti dokumentumot
tartó üveglapra egyes lapok és könyvek egyaránt helyezhetők és másol-
hatók.

/International Business Equipment, 6.k. 9.sz. 1969.okt. p.29./

UU

Xerox másolás átlátszó anyagra

Az Arkwright-Interlaken /Fiskeville, Rhode Island, USA/ cég forgalomba hozta az ARKWRIGHT Xerographic Film Transparens anyagot. Ennek segítségével bármely xerox automatán gyorsan elkészíthetők a /dia/vetítésre alkalmas lapok. A fóliák 21,5 x 28 cm nagyságban kaphatók, 25 és 100 db-os csomagolásban. A nyersanyag választéka: teljesen átlátszó vagy színes fóliák, piros, kék és sárga alapszínekben.

/International Business Equipment, 6.k. 8.sz. 1969.szept. p.52./

UU

Diazo másoló készülék

A Van der Grinten NV - /Venlo/ holland cég bemutatta az OCE 155 diazo másoló készüléket, melyhez 25 példányos összehordó berendezés is tartozik. Az automata fénymásoló berendezés teljesítménye 50 db másolat percenként. Az 500 m-es tekercspapírra 3000 db DIN A/4 méretű másolat készülhet. A DIN A/4 nagyságú másolat mellett DIN A/3 méret is készíthető. A készülék elektromos teljesítményfelvétele 1500-2000 watt, súlya 750 kg.

/International Business Equipment, 6.k. 8.sz. 1969.szept. p.55./

UU

TERMINOLÓGIA, SZABVÁNY

A fakszimile-átvitelben előforduló fogalmak szótára

A fakszimile-átviteli rendszer tulajdonképpen olyan hírközlő rendszer, amelyben grafikusán ábrázolt hírek továbbítása történik, hálózaton keresztül, vagy hálózat nélkül egy távolban elhelyezett felvevőhöz /adatvégállomáshoz/. Némely esetben itt a továbbított képről másolat is készülhet.

Már évek óta sikeresen alkalmazzák ezt a technikát a sajtóban megjelenő fényképek, időjárási térképek stb. továbbítására. Ujabban a könyvtárak is vizsgálják alkalmazásának lehetőségeit az olvasószolgálat, a könyvtárközi kölcsönzések területén.

A szótár - amellett, hogy értelmezi az ezen a területen használt kifejezéseket - tartalmazza a készülékeket gyártó cégekre, valamint a

Xerox másolás átlátszó anyagra

Az Arkwright-Interlaken /Fiskeville, Rhode Island, USA/ cég forgalomba hozta az ARKWRIGHT Xerographic Film Transparens anyagot. Ennek segítségével bármely xerox automatán gyorsan elkészíthetők a /dia/vetítésre alkalmas lapok. A fóliák 21,5 x 28 cm nagyságban kaphatók, 25 és 100 db-os csomagolásban. A nyersanyag választéka: teljesen átlátszó vagy színes fóliák, piros, kék és sárga alapszínekben.

/International Business Equipment, 6.k. 8.sz. 1969.szept. p.52./

UUU

Diazo másoló készülék

A Van der Grinten NV - /Venlo/ holland cég bemutatta az OCE 155 diazo másoló készüléket, melyhez 25 példányos összehordó berendezés is tartozik. Az automata fénymásoló berendezés teljesítménye 50 db másolat percenként. Az 500 m-es tekercspapírra 3000 db DIN A/4 méretű másolat készülhet. A DIN A/4 nagyságú másolat mellett DIN A/3 méret is készíthető. A készülék elektromos teljesítményfelvétele 1500-2000 watt, súlya 750 kg.

/International Business Equipment, 6.k. 8.sz. 1969.szept. p.55./

UUU

TERMINOLÓGIA, SZABVÁNY

A fakszimile-átvitelben előforduló fogalmak szótára

A fakszimile-átviteli rendszer tulajdonképpen olyan hírközlő rendszer, amelyben grafikusán ábrázolt hírek továbbítása történik, hálózaton keresztül, vagy hálózat nélkül egy távolban elhelyezett felvevőhöz /adatvégállomáshoz/. Némely esetben itt a továbbított képről másolat is készülhet.

Már évek óta sikeresen alkalmazzák ezt a technikát a sajtóban megjelenő fényképek, időjárási térképek stb. továbbítására. Ujabban a könyvtárak is vizsgálják alkalmazásának lehetőségeit az olvasószolgálat, a könyvtárközi kölcsönzések területén.

A szótár - amellett, hogy értelmezi az ezen a területen használt kifejezéseket - tartalmazza a készülékeket gyártó cégekre, valamint a

Xerox másolás átlátszó anyagra

Az Arkwright-Interlaken /Fiskeville, Rhode Island, USA/ cég forgalomba hozta az ARKWRIGHT Xerographic Film Transparens anyagot. Ennek segítségével bármely xerox automatán gyorsan elkészíthetők a /dia/vetítésre alkalmas lapok. A fóliák 21,5 x 28 cm nagyságban kaphatók, 25 és 100 db-os csomagolásban. A nyersanyag választéka: teljesen átlátszó vagy színes fóliák, piros, kék és sárga alapszínekben.

/International Business Equipment, 6.k. 8.sz. 1969.szept. p.52./

UUU

Diazo másoló készülék

A Van der Grinten NV - /Venlo/ holland cég bemutatta az Océ 155 diazo másoló készüléket, melyhez 25 példányos összehordó berendezés is tartozik. Az automata fénymásoló berendezés teljesítménye 50 db másolat percenként. Az 500 m-es tekercsapapírra 3000 db DIN A/4 méretű másolat készülhet. A DIN A/4 nagyságu másolat mellett DIN A/3 méret is készíthető. A készülék elektromos teljesítményfelvétele 1500-2000 watt, súlya 750 kg.

/International Business Equipment, 6.k. 8.sz. 1969.szept. p.55./

UUU

TERMINOLÓGIA, SZABVÁNY

A fakszimile-átvitelben előforduló fogalmak szótára

A fakszimile-átviteli rendszer tulajdonképpen olyan hírközlő rendszer, amelyben grafikusan ábrázolt hírek továbbítása történik, hálózaton keresztül, vagy hálózat nélkül egy távolban elhelyezett felvevőhöz /adatvégállomás/. Némely esetben itt a továbbított képről másolat is készülhet.

Már évek óta sikeresen alkalmazzák ezt a technikát a sajtóban megjelenő fényképek, időjárási térképek stb. továbbítására. Ujabbban a könyvtárak is vizsgálják alkalmazásának lehetőségeit az olvasószolgálat, a könyvtárközi kölcsönzések területén.

A szótár - amellett, hogy értelmezi az ezen a területen használt kifejezéseket - tartalmazza a készülékeket gyártó cégekre, valamint a

gyártmányokra vonatkozó adatokat is. Kiadásra nem került, ezért felvilágosítást csak a létrehozó intézmény útján lehet beszerezni. Az intézmény címe: c/o CCM Information Sciences, Inc., 22 W. 34th St. New York, N.Y. 10001.

/American Documentation, 20.k. 3.sz. 1969.jul. p.280./

UUU

Az USA Honvédelmi Minisztériuma
elfogadta a COBOL Szabványt

A Department of Defense /Honvédelmi Minisztérium/ 1968 augusztus 23-án elfogadta az új USA COBOL szabványt. A szabvány, melynek hivatalos száma X3.23-1968, 1970 január 1-től vonatkozik a minisztérium által használt minden COBOL nyelven írt programra.

H.GROSCH, a National Bureau of Standards Computer Center /Országos Szabványügyi Hivatal computer központja/ igazgatója szerint ez a lépés azért döntő, mert a Honvédelmi Minisztérium használja a kormányservények között a legtöbb computert.

/Journal of Data Management, 7.k. 1.sz. 1969. p.52./

UUU

COMPUTER HÍREK

Laser alkalmazása az információátvitelben

Első ízben az USA-ban sikerült lasersugár segítségével kapcsolatot létrehozni két számítóközpont között. A kapcsolat egyirányú volt: az egyik oldalon a computer a lasert jelek kibocsátására utasította. A laser által kibocsátott jel a több 300 m-re elhelyezett érzékeny elektromos impulzusokat hozott létre, amelyek közvetlenül a computer bemenetére kerültek. A kísérleti rendszer jelentősége az, hogy a lasersugár segítségével igen nagysebességű információátvitelt lehet megvalósítani.

/Nachrichten für Dokumentation, 20.k. 3.sz. 1969.jun. p.141./

UUU

gyártmányokra vonatkozó adatokat is. Kiadásra nem került, ezért felvilágosítást csak a létrehozó intézmény útján lehet beszerezni. Az intézmény címe: c/o CCM Information Sciences, Inc., 22 W. 34th St. New York, N.Y. 10001.

/American Documentation, 20.k. 3.sz. 1969.jul. p.280./

UUU

Az USA Honvédelmi Minisztériuma
elfogadta a COBOL Szabványt

A Department of Defense /Honvédelmi Minisztérium/ 1968 augusztus 23-án elfogadta az új USA COBOL szabványt. A szabvány, melynek hivatalos száma X3.23-1968, 1970 január 1-től vonatkozik a minisztérium által használt minden COBOL nyelven írt programra.

H.GROSCH, a National Bureau of Standards Computer Center /Országos Szabványügyi Hivatal computer központja/ igazgatója szerint ez a lépés azért döntő, mert a Honvédelmi Minisztérium használja a kormányservények között a legtöbb computert.

/Journal of Data Management, 7.k. 1.sz. 1969. p.52./

UUU

COMPUTER HÍREK

Laser alkalmazása az információátvitelben

Első ízben az USA-ban sikerült lasersugár segítségével kapcsolatot létrehozni két számítóközpont között. A kapcsolat egyirányú volt: az egyik oldalon a computer a lasert jelek kibocsátására utasította. A laser által kibocsátott jel a több 300 m-re elhelyezett érzékeny elektromos impulzusokat hozott létre, amelyek közvetlenül a computer bemenetére kerültek. A kísérleti rendszer jelentősége az, hogy a lasersugár segítségével igen nagysebességű információátvitelt lehet megvalósítani.

/Nachrichten für Dokumentation, 20.k. 3.sz. 1969.jun. p.141./

UUU

gyártmányokra vonatkozó adatokat is. Kiadásra nem került, ezért felvilágosítást csak a létrehozó intézmény útján lehet beszerezni. Az intézmény címe: c/o CCM Information Sciences, Inc., 22 W. 34th St. New York, N.Y. 10001.

/American Documentation, 20.k. 3.sz. 1969.jul. p.280./

UU

Az USA Honvédelmi Minisztériuma
elfogadta a COBOL Szabványt

A Department of Defense /Honvédelmi Minisztérium/ 1968 augusztus 23-án elfogadta az új USA COBOL szabványt. A szabvány, melynek hivatalos száma X3.23-1968, 1970 január 1-től vonatkozik a minisztérium által használt minden COBOL nyelven írt programra.

H.GROSCH, a National Bureau of Standards Computer Center /Országos Szabványügyi Hivatal computer központja/ igazgatója szerint ez a lépés azért döntő, mert a Honvédelmi Minisztérium használja a kormánysszervek között a legtöbb computert.

/Journal of Data Management, 7.k. 1.sz. 1969. p.52./

UU

COMPUTER HÍREK

Laser alkalmazása az információátvitelben

Első ízben az USA-ban sikerült lasersugár segítségével kapcsolatot létrehozni két számítóközpont között. A kapcsolat egyirányú volt: az egyik oldalon a computer a lasert jelek kibocsátására utasította. A laser által kibocsátott jel a tőle 300 m-re elhelyezett érzékelőn elektromos impulzusokat hozott létre, amelyek közvetlenül a computer bemenetére kerültek. A kísérleti rendszer jelentősége az, hogy a lasersugár segítségével igen nagysebességű információátvitelt lehet megvalósítani.

/Nachrichten für Dokumentation, 20.k. 3.sz. 1969.jun. p.141./

UU

Egymillió kémiai vegyület

A Chemical Abstracts Service /Kémiai Referáló Szolgálat/ computeres nyilvántartásába bekerült az egymilliomodik kémiai vegyület. A rendszer a vegyületeket szerkezeti képletük és elnevezésük szerint tartja nyilván, valamint tartalmazza a vegyületekre vonatkozó irodalmi hivatkozásokat is. A tárolt elnevezések száma 1,4 millió, míg az irodalmi hivatkozások száma 2 millió. A vegyületek szerkezeti képletének egyértelmű azonosítására sajátos programcsomagot dolgoztak ki a computer részére, így lehetséges a vegyületeket kisebb szerkezeti egységeik /csoportok, gyökök stb./ alapján is kikeresni. Kidolgozás alatt van a szerkezeti képletek grafikus kijelzését vezérlő program-csomag is.

/Nachrichten für Dokumentation, 20.k. 3.sz. 1969.jun. p.141./

UU

Mikrofilmes computer-kiíró berendezés

A Computer Instrumentation Limited /London/ kidolgozta a Model 180 elnevezésű nagysebességű, computer-output mikrofilmező berendezést, mely 180 oldal percenkénti teljesítménnyel működik. A hagyományos gyorskiíróknál hatszor gyorsabb készülék a DATAMEC D 2020 szalagegységgel rendelkezik az adatátalakításhoz. A készüléknek az IBM rendszereknél alkalmazott hétcsatornás mágnesszalagon 500 vagy 800 bit/inch vagy kilenccsatornás szalagon 800 bit/inch tárolókapacitása van. Olvasási sebessége 36 000 jel másodpercenként 800 bit/inch jel-sűrűségnél. A mikrofilmezhető jelek száma 64, soronként legfeljebb 132, oldalanként legfeljebb 79 sorral. A készülékben 183 m hosszú 16 mm széles mikrofilm alkalmazható, melyre a Model 180 a program alapján ráfényképezi az anyagokat. Hiba esetén a film megvilágítatlan marad. A katódsugárcsőves megjelenítő ernyőre külön formavetítővel nyomtatványformulák stb. vetíthetők állandó adatok folyamatos megjelenítésére. A készülék mérete: 152,4 cm magas, 127 cm széles és 99 cm mély.

Az IBM szalagok kapacitása: 200, 556, 800 bit/inch lehet, IBM kompatibilis berendezéseken.

/International Business Equipment, 6.k. 9.sz. 1969.okt. p.44./

UU

Egymillió kémiai vegyület

A Chemical Abstracts Service /Kémiai Referáló Szolgálat/ computeres nyilvántartásába bekerült az egymilliomodik kémiai vegyület. A rendszer a vegyületeket szerkezeti képletük és elnevezésük szerint tartja nyilván, valamint tartalmazza a vegyületekre vonatkozó irodalmi hivatkozásokat is. A tárolt elnevezések száma 1,4 millió, míg az irodalmi hivatkozások száma 2 millió. A vegyületek szerkezeti képletének egyértelmű azonosítására sajátos programcsomagot dolgoztak ki a computer részére, így lehetséges a vegyületeket kisebb szerkezeti egységeik /csoportok, gyökök stb./ alapján is kikeresni. Kidolgozás alatt van a szerkezeti képletek grafikus kijelzését vezérlő program-csomag is.

/Nachrichten für Dokumentation, 20.k. 3.sz. 1969.jun. p.141./

UUU

Mikrofilmes computer-kiíró berendezés

A Computer Instrumentation Limited /London/ kidolgozta a Model 180 elnevezésű nagysebességű, computer-output mikrofilmező berendezést, mely 180 oldal percenkénti teljesítménnyel működik. A hagyományos gyorskiíróknál hatszor gyorsabb készülék a DATAMEC D 2020 szalagegységgel rendelkezik az adatátalakításhoz. A készüléknek az IBM rendszereknél alkalmazott hétcsatornás mágnesszalagon 500 vagy 800 bit/inch vagy kilenccsatornás szalagon 800 bit/inch tárolókapacitása van. Olvasási sebessége 36 000 jel másodpercenként 800 bit/inch jel-sűrűségnél. A mikrofilmezhető jelek száma 64, soronként legfeljebb 132, oldalanként legfeljebb 79 sorral. A készülékben 183 m hosszú 16 mm széles mikrofilm alkalmazható, melyre a Model 180 a program alapján ráfényképezi az anyagokat. Hiba esetén a film megvilágítatlan marad. A katódsugárcsőves megjelenítő ernyőre külön formavetítővel nyomtatványformulák stb. vetíthetők állandó adatok folyamatos megjelenítésére. A készülék mérete: 152,4 cm magas, 127 cm széles és 99 cm mély.

Az IBM szalagok kapacitása: 200, 556, 800 bit/inch lehet, IBM kompatibilis berendezéseken.

/International Business Equipment, 6.k. 9.sz. 1969.okt. p.44./

UUU

MIKROFILM HÍREK

Ultramikrofilmklap kiadványok

Az Encyclopaedia Britannica Inc. kiadóvállalat erős kicsinyítésű mikrofilmklapon /UMF = Ultramicrofiche, más néven: mikrát/ válogatott könyvtárak kiadását tervezi. Az első ilyen gyűjtemény az amerikai civilizáció könyvtára lesz; ennek 20 000 tételét 300 000 1914 előtt megjelent Amerikára vonatkozó műből válogatták össze. Ez a válogatás, melyben a könyveken kívül folyóiratok, kormányzati dokumentumok és külföldön megjelent, Amerikára vonatkozó művek is lesznek, fellelíti az amerikai élet és irodalom minden korszakát. A könyvtárat ultramikrofilmklapon feldolgozva, katalógusokkal együtt kapják meg a megrendelők. Az UMF katalógusokon kívül 5 sorozat könyvalaku /kötet-/ katalógust és 5 sorozat könyvalaku bibliográfiát mellékelnek hozzá. Külön megrendelésre mágnesszalagra rögzített katalógust és szabvány-méretű cédulakatalógust is szállít a kiadó.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969. júl. 20.sz. p.23./

UUU

Filmex 35 Bi-Film mikrofílmfelvevő gép

A francia Microfilmex vállalat gyártmánya ez az új mikrofílmfelvevő készülék, mellyel legfeljebb 89 x 126 cm méretű dokumentumokat egyszerre két 35 mm széles perforálatlan mikrofílmtekercsre lehet fényképezni. A gép felvevőfeje kicserélhető a NORMIC 75 x 125 típusú felvevő kamerára, mellyel a gép mikrofílmklap előállítására alkalmas.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969.júl. 20.sz. p.30./

UUU

Kleer-Vu OP 40 automatikus mikrofílmklap másoló készülék

Ezzel az 1969-ben bemutatott másolókészülékkel A/6 méretű mikrofílmklapokról 105 mm széles diazo mikrofílmtekercsre lehet mikrofílmklap-másolatokat készíteni. A művelet teljesen automatikus, csak a példányszámot kell beállítani. Óránként 700 mikrofílmklap másolat készíthető; a gép exponálás után önműködően előhívja és felvágja a tekercset.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969.júl. 20.sz. p.31./

UUU

MIKROFILM HÍREK

Ultramikrofilmlap kiadványok

Az Encyclopaedia Britannica Inc. kiadóvállalat erős kicsinyítésű mikrofilmlapon /UMF = Ultramicrofiche, más néven: mikrát/ válogatott könyvtárak kiadását tervezi. Az első ilyen gyűjtemény az amerikai civilizáció könyvtára lesz; ennek 20 000 tételét 300 000 1914 előtt megjelent Amerikára vonatkozó műből válogatták össze. Ez a válogatás, melyben a könyveken kívül folyóiratok, kormányzati dokumentumok és külföldön megjelent, Amerikára vonatkozó művek is lesznek, fellelíti az amerikai élet és irodalom minden korszakát. A könyvtárat ultramikrofilmlapon feldolgozva, katalógusokkal együtt kapják meg a megrendelők. Az UMF katalógusokon kívül 5 sorozat könyvalaku /kötet-/ katalógust és 5 sorozat könyvalaku bibliográfiát mellékelnek hozzá. Külön megrendelésre mágnesszalagra rögzített katalógust és szabvány-méretű cédulakatalógust is szállít a kiadó.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969. júl. 20.sz. p.23./

UUU

Filmex 35 Bi-Film mikrofilmfelvevő gép

A francia Microfilmex vállalat gyártmánya ez az új mikrofilmfelvevő készülék, mellyel legfeljebb 89 x 126 cm méretű dokumentumokat egyszerre két 35 mm széles perforátlan mikrofilmtekercsre lehet fényképezni. A gép felvevőfeje kicserélhető a NORMIC 75 x 125 típusú felvevő kamerára, mellyel a gép mikrofilmlap előállítására alkalmas.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969.júl. 20.sz. p.30./

UUU

Kleer-Vu OP 40 automatikus mikrofilmlap másoló készülék

Ezzel az 1969-ben bemutatott másolókészülékkel A/6 méretű mikrofilmlapokról 105 mm széles diazo mikrofilmtekercsre lehet mikrofilmlap-másolatokat készíteni. A művelet teljesen automatikus, csak a példányszámot kell beállítani. Óránként 700 mikrofilmlap másolat készíthető; a gép exponálás után önműködően előhívja és felvágja a tekercset.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969.júl. 20.sz. p.31./

UUU

MIKROFILM HÍREK

Ultramikrofilmlap kiadványok

Az Encyclopaedia Britannica Inc. kiadóvállalat erős kicsinyített mikrofílmre /UMF = Ultramicrofiche, más néven: mikrát/ válogatott könyvtárak kiadását tervezi. Az első ilyen gyűjtemény az amerikai civilizáció könyvtára lesz; ennek 20 000 tételét 300 000 1914 előtt megjelent Amerikára vonatkozó műből válogatták össze. Ez a válogatás, melyben a könyveken kívül folyóiratok, kormányzati dokumentumok és külföldön megjelent, Amerikára vonatkozó művek is lesznek, felöleli az amerikai élet és irodalom minden korszakát. A könyvtárat ultramikrofilmlapon feldolgozva, katalógusokkal együtt kapják meg a megrendelők. Az UMF katalógusokon kívül 5 sorozat könyvalaku /kötet-/ katalógust és 5 sorozat könyvalaku bibliográfiát mellékelnek hozzá. Külön megrendelésre mágnesszalagra rögzített katalógust és szabvány-méretű cédulakatalógust is szállít a kiadó.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969. júl. 20.sz. p.23./

UUU

Filmex 35 Bi-Film mikrofílmfelvevő gép

A francia Microfilmex vállalat gyártmánya ez az új mikrofílmfelvevő készülék, mellyel legfeljebb 89 x 126 cm méretű dokumentumokat egyszerre két 35 mm széles perforálatlan mikrofílmtekercsre lehet fényképezni. A gép felvevőfeje kicserélhető a NORMIC 75 x 125 típusú felvevő kamerára, mellyel a gép mikrofílmre előállítására alkalmas.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969.júl. 20.sz. p.30./

UUU

Kleer-Vu OP 40 automatikus mikrofílmre másoló készülék

Ezzel az 1969-ben bemutatott másolókészülékkel A/6 méretű mikrofílmre 105 mm széles diazo mikrofílmtekercsre lehet mikrofílm-másolatokat készíteni. A művelet teljesen automatikus, csak a példányszámot kell beállítani. Óránként 700 mikrofílmre másolat készíthető; a gép exponálás után önműködően előhívja és felvágja a tekercset.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969.júl. 20.sz. p.31./

UUU

Mikrofilmlapok automatikus nagyítása

A mikrofilmlapok nagyítására használható az "Ozalid Three-four" elnevezésű nagyítógép. Elektrográfiai /elektrosztatikus másolási/ eljárással automatikusan állít elő 105 x 148 mm-es mikrofilmlapok szabványos méretű felvételeiről 18-szoros nagyításokat. Egy mikrofilmlap 60 felvétélről 6 perc alatt készít A/4 méretű képeket, de lehet egyszerre 2 felvételt is nagyítani A/3 méretű papírra.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969.jul. 20.sz. p.35./

UU

ÚJ KIADVÁNY

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ kiadásában megjelent:

SAKADOLGOZAT KÉSZÍTÉS TECHNIKÁJA

Utmutató és referátum-gyűjtemény

című kiadvány.

Terjedelme: 87 oldal. Ára: 10 Ft.

Az I. rész kezdő szerzők, szakdolgozatukat író könyvtároshallgatók számára nyújt utmutatást a szellemi munka helyes megszervezésére. Gyakorlati tanácsokat ad az írás előkészítéséhez /irodalomkutatás, jegyzetelés, vázlatkészítés/; ismerteti az írásmű szerkezeti felépítését; az irodalmi hivatkozások szabályait; foglalkozik a táblázatok szerkesztési problémáival; tájékoztatást nyújt a tájékoztatási és könyvtári szakirodalom válogatott /főként hazai/ publikációiról, mint forrásmunkákról.

A II. rész az OMKDK Könyvtárosképző Szaktanfolyamon 1964-69. között elfogadott, válogatott szakdolgozatok referátum-gyűjteménye, tárgykörök szerinti csoportosításban. A kiadványban ismertetett 94 szakdolgozat helybenolvasásra kölcsönözhető az OMKDK FSZ oktatói csoportjánál hétfőn, szerdán, pénteken 10-16^h között.

UU

Mikrofilmlapok automatikus nagyítása

A mikrofilmlapok nagyítására használható az "Ozalid Three-four" elnevezésű nagyítógép. Elektrográfiai /elektrosztatikus másolási/ eljárással automatikusan állít elő 105 x 148 mm-es mikrofilmlapok szabványos méretű felvételeiről 18-szoros nagyításokat. Egy mikrofilmlap 60 felvételéről 6 perc alatt készít A/4 méretű képeket, de lehet egyszerre 2 felvételt is nagyítani A/3 méretű papírra.

/Microfiche Foundation Newsletter, 1969.jul. 20.sz. p.35./

UU

ÚJ KIADVÁNY

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ kiadásában megjelent:

SZAKDOLGOZAT KÉSZÍTÉS TECHNIKÁJA

Utmutató és referátum-gyűjtemény

című kiadvány.

Terjedelme: 87 oldal. Ára: 10 Ft.

Az I. rész kezdő szerzők, szakdolgozatukat író könyvtároshallgatók számára nyújt útmutatást a szellemi munka helyes megszervezésére. Gyakorlati tanácsokat ad az írás előkészítéséhez /irodalomkutatás, jegyzetelés, vázlatkészítés/; ismerteti az írásmű szerkezeti felépítését; az irodalmi hivatkozások szabályait; foglalkozik a táblázatok szerkesztési problémáival; tájékoztatást nyújt a tájékoztatási és könyvtári szakirodalom válogatott /főként hazai/ publikációiról, mint forrásmunkákról.

A II. rész az OMKDK Könyvtárosképző Szaktanfolyamon 1964-69. között elfogadott, válogatott szakdolgozatok referátum-gyűjteménye, tárgykörök szerinti csoportosításban. A kiadványban ismertetett 94 szakdolgozat helybenolvasásra kölcsönözhető az OMKDK FSZI oktatási csoportjánál hétfőn, szerdán, pénteken 10-16^h között.

UU